

КОНЦЕПЦІЯ СТВОРЕННЯ ЕЛЕКТРОННОГО УНІВЕРСИТЕТУ ДЛЯ ЗАКЛАДУ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Коваленко Олена, Паламарчук Євген

Вінницький національний технічний університет

Анотація

Концепція створення електронного університету для вищого навчального закладу містить теоретико-практичні засади побудови ІТ-стратегії університету, визначення основних цілей, шляхів їх досягнення та отриманих вимірювальних результатів. ІТ-стратегія повинна бути узгодженою з загальною конкурентоздатною стратегією розвитку закладу вищої освіти. Кожна цільова проекція відповідає визначеним кількісним та якісним показникам та національним і міжнародним рейтинговим показникам розвитку закладів вищої освіти. Концепція містить також варіанти формування групи підтримки апаратного, програмного та контентно-методичного забезпечення розвитку електронного університету; реалізації методик змішаного навчання; залучення абітурієнтів; покращення процесів взаємодії університету та компанії-роботодавців.

Ключові слова: електронний університет, заклад вищої освіти, ІТ-стратегія, змішане навчання, рейтинг університету, ІТ-компанія.

Abstract

The concept of creating an e-university for a higher education institution contains theoretical and practical principles for building an IT strategy of the university, defining the main goals, ways to achieve them and they obtained measurement results. The IT strategy should be consistent with the overall competitive strategy of the institution of higher education. Each target projection meets the determined quantitative and qualitative indicators and national and international rating indicators for the development of higher education institutions. The concept also includes options for forming a support group for hardware, software and content-methodological support for the development of the e-university; implementation of mixed learning methods; attraction of entrants; improving the processes of interaction between the university and employer companies.

Keywords: e-university, higher education institution, IT strategy, mixed learning, university rating, IT-company.

Вступ

Ідеї та практики створення електронного університету виникли одразу з появою систем автоматизованого управління і стали активно розвиватись разом з технологіями Інтернет/Інтранет. Довгий час концепція електронного університету сприймалась як запровадження інформаційної систем управління навчанням, дистанційної освіти або/і електронного документообігу. Сьогодні вже зрозуміло, що електронний університет закладу вищої освіти є комплексною системою автоматизації адміністративних, освітніх, науково-методичних та науково-дослідних процесів функціонування вищого навчального закладу.

Постановка проблеми

Авторський досвід впровадження систем управління навчанням та підтримки методичної, науково-дослідної роботи у вищих навчальних закладах та аналіз низки науково-практичних праць щодо розвитку електронних університетів [1-3] дозволяє зробити висновок щодо необхідності уточнення основних понять та сутності електронного університету на даному етапі розвитку інформаційного суспільства та умов запровадження концепції електронного університету в Україні.

Мета дослідження створення концепції електронного університету для вищого навчального закладу.

Виклад основного матеріалу

Різноманітні підходи до побудови концепції електронного університету були обумовлені рівнем розвитку інформаційних технологій, готовності персоналу та одержувачів електронних послуг до їх активного використання. Сучасне інформаційне суспільство в поєднанні з концепцією навчання через все життя потребує комплексного підходу до розуміння та запровадження електронного університету.

Головна мета діяльності та розвитку закладу вищої освіти – надання якісних освітніх послуг. Вони можуть бути надані в електронному вигляді або мати електронну підтримку. Досвід запровадження різних форм дистанційного навчання в світі та в Україні свідчить про те, що найбільш ефективною формою – є змішане навчання [1;2], яке як раз і передбачає таку електронну підтримку.

Часто під електронним університетом розуміють наявність динамічного сайту та електронного документообігу. Не варто вважати це за помилку. Це є одною з складових електронного університету. Злиття традиційних та електронних послуг, традиційних та електронних освітніх, науково-дослідних, науково-методичних та адміністративних процесів в єдину комплексну систему управління є основою концепції електронного університету вищого навчального закладу.

На рис. 1. представлено концептуальну схему складових електронного університету.

Рисунок 1 – Концептуальна схема електронного університету «Навчання через все життя»

Вона враховує адміністративні, соціально-економічні та технічні аспекти розвитку університету та його інформаційного електронного середовища. Головними акторами такого середовища є студент та викладач. Розвиток такого середовища відповідає стратегічному розвитку закладу вищої освіти, його загальної та інформаційно-технологічної стратегій. Одною з головних цільових проєкцій є підвищення іміджу університету, його рейтингу в різноманітних інфометричних системах, зокрема таких як Webometrics. Відповідальність за головну цільову функцію такої стратегії бере на себе керівництво університету та безпосередньо ректор. Такий підхід дозволить стратегічно об'єднати зусилля технічних працівників щодо підтримки освітньої платформи та

Інформаційні технології та Інтернет у навчальному процесі та наукових дослідженнях

апаратного забезпечення, фахівців з методичного контенту, програмного забезпечення, студентів та викладачів закладу вищої освіти.

Саме тому, структура робочих груп персоналу, що створює та підтримує електронний університет складається з таких цільових груп:

1. Проектна група «Електронний університет»;

2. Адміністративно-технічний персонал центрів інформаційних технологій університету; інститутів організаційного та методичного забезпечення навчання; довузівської підготовки, магістратури, аспірантури та докторантури, інтеграції навчання з виробництвом, деканатів факультетів університету; науково-технічної бібліотеки;

3. Активні викладачі та студенти.

Групи активних викладачів та студентів є учасниками робочої проектної групи створення та розвитку електронного університету, розробниками та тестувальниками його модульних складових.

Система персональних кабінетів викладача, методиста, студента дозволяє сформувати цільове електронне інформаційне середовище [4;5], застосувати інструменти змішаного навчання та здійснювати моніторинг освітнього процесу, науково-методичної та науково-дослідної діяльності викладачів та студентів.

Висновки

Концепція електронного університету повинна містити основні цільові проєкції ІТ-стратегії; вибір інформаційної освітньої платформи; концепцію інтеграції існуючих електронних ресурсів; орієнтовний перелік акторів системи електронного університету та їх інформаційно-технологічних процесів; контентно-методичні концепції змішаного навчання та моніторингу результатів освітнього процесу, науково-методичної та науково-дослідної діяльності викладачів та студентів. Концепція «Навчання через все життя» включає в себе електронну взаємодію з довузівськими закладами освіти та компаніями - роботодавцями.

Список використаних джерел:

1. How-do-you-create-a-digital-university (2017). Available at: <https://www.theguardian.com/higher-education-network/2017/jun/29/how-do-you-create-a-digital-university><http://www.smartinsights.com/marketplace-analysis/customer-analysis/web-design-personas/> (accessed 20 April 2018).

2. Кухаренко В.М. Сучасний електронний університет та змішане навчання. Сучасні інформаційні технології в дистанційній освіті. Матеріали V Всеукраїнського науково-практичного семінару (м. Івано-Франківськ, 25-26 травня 2017 року). – Івано-Франківськ : ПП «ФотоПринтСтудія», 2017.

3. Wendy W.PorterCharles R.GrahamKristian A.SpringKyle R.Welch Blended learning in higher education: Institutional adoption and implementationComputers & EducationVolume 75, June 2014, Pages 185-195

4. Свідоцтво про реєстрацію авторського права на твір № 72970 UA. Комп'ютерна програма «Система інтеграції електронних ресурсів вищого навчального закладу «Інтегровані електронні ресурси ВНТУ JetIQ («ІЕР ВНТУ JetIQ») [Текст] / В. В. Грабко, О. Н. Романюк, О. В. Бісікало, М. П. Боцула, Є. А. Паламарчук, О. О. Коваленко (Україна) ; Міністерство економічного розвитку і торгівлі України. - Дата реєстрації 20.07.2017 р. [Електронний ресурс] . - <http://ir.lib.vntu.edu.ua/handle/123456789/19302>

5. Свідоцтво про реєстрацію авторського права на твір № 72971 UA. Комп'ютерна програма «Електронний деканат JetIQ» («ЕД JetIQ») [Текст] / В. В. Грабко, О. В. Бісікало, Т. О. Савчук, Є. А. Паламарчук, О. О. Коваленко (Україна), Міністерство економічного розвитку і торгівлі України. - Дата реєстрації 20.07.2017 р. <http://ir.lib.vntu.edu.ua/handle/123456789/19991>